

I

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

PREPORUKE

EUROPSKI ODBOR ZA SISTEMSKE RIZIKE

PREPORUKA EUROPSKOG ODBORA ZA SISTEMSKE RIZIKE

od 27. svibnja 2020.

o praćenju utjecaja moratorija na dugove na financijsku stabilnost, te sustava državnih jamstava i drugih mjera fiskalne prirode poduzetih radi zaštite realnog gospodarstva kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19

(ESRB/2020/8)

(2020/C 249/01)

OPĆI ODBOR EUROPSKOG ODBORA ZA SISTEMSKE RIZIKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

Uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1092/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o makrobonitetnom nadzoru financijskog sustava Europske unije i osnivanju Europskog odbora za sistemske rizike ⁽¹⁾, a osobito njezin članak 3. stavak 2. točke (b), (d) i (f) te članke 16. do 18.,

uzimajući u obzir Odluku ESRB/2011/1 Europskog odbora za sistemske rizike od 20. siječnja 2011. o donošenju Poslovnika Europskog odbora za sistemske rizike ⁽²⁾, a osobito njezin članak 15. stavak 3. točku (e) i članke od 18. do 20.,

budući da:

- (1) Izbijanje pandemije koronavirusa (COVID-19) te nastavna provedba mjera suzbijanja, predstavljaju ozbiljan šok bez presedana za europska gospodarstva. Države članice uvode moratorije na dugove i sustave državnih jamstava te druge mjere fiskalne prirode kako bi zaštitile nefinancijska društva i domaćinstva od učinaka pandemije. Dok su ove mjere usmjerene na nefinancijski sektor, ipak imaju posljedice na financijsku stabilnost.
- (2) Učinkovitost ovih mjera u smislu očuvanja financijske stabilnosti ovisit će o njihovim razmjerima i obilježjima. Mjere je potrebno pažljivo pratiti na nacionalnoj razini kako bi se mogle pravovremeno prilagoditi, koristeći fleksibilnost koju pruža privremeni Okvir Unije za državne potpore, u cilju potpore gospodarstvu u kontekstu izbijanja bolesti COVID-19 ⁽³⁾.
- (3) S obzirom na visoku razinu integriranosti gospodarstava država članica, različite mjere koje provodi jedna država članica imat će utjecaj na ostale države članice kroz pozitivna ili negativna prelijevanja. Ova prelijevanja treba uzeti u obzir u sveobuhvatnoj procjeni utjecaja na financijsku stabilnost cijele Unije mjera koje poduzimaju nacionalna tijela za zaštitu realnog gospodarstva kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19.

⁽¹⁾ SL L 331, 15.12.2010., str. 1.

⁽²⁾ SL C 58, 24.2.2011., str. 4.

⁽³⁾ Komunikacija Komisije, Privremeni okvir za mjere državnih potpora za potporu gospodarstvu u trenutnoj pandemiji bolesti COVID-19 (2020/C 91 I/01) (SL C 91 I, 20.3.2020., str. 1.), i srodni dokumenti o pravilima o državnoj potpori i koronavirusu dostupni na https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html.

- (4) Osiguravanje učinkovitosti nacionalnih mjera u osiguravanju financijske stabilnosti zahtijeva pomno praćenje i suradnju između nacionalnih makrobonitetnih tijela i nacionalnih fiskalnih i nadzornih tijela, u skladu s njihovim nadležnostima. Europski odbor za sistemske rizike (ESRB) je 14. svibnja 2020. uputio dopis nacionalnim fiskalnim tijelima Unije ohrabrujući intenzivniji dijalog od rane faze između nadležnih tijela na nacionalnoj razini ⁽⁴⁾.
- (5) ESRB je odgovoran za makrobonitetni nadzor nad financijskim sustavom unutar Unije te doprinosi ublažavanju i sprečavanju sistemskih rizika. U tu svrhu, ESRB namjerava pratiti i redovito raspravljati o utjecajima nacionalnih mjera uvedenih radi zaštite realnog gospodarstva kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 na financijsku stabilnost na razini Unije. ESRB se namjerava posebno usredotočiti na prekogranične i međusektorske implikacije. Ovaj nadzor treba nastaviti dokle god postoji potencijalni utjecaj ovih mjera na financijsku stabilnost Unije.
- (6) Nadzor utjecaja takvih mjera na financijsku stabilnost na razini Unije zahtijevat će da nacionalna makrobonitetna tijela izvještavaju o relevantnim informacijama. Zahtjevi ESRB-a za relevantnim informacijama od tih tijela trebali bi uzeti u obzir načelo proporcionalnosti i izbjegavati udvostručavanje izvještajnih zahtjeva usredotočujući se na informacije koje nisu dostupne iz drugih izvora.
- (7) ESRB namjerava dopuniti i poboljšati praćenje i procjenu koja se provodi na nacionalnoj razini. Cilj ESRB-a je potaknuti razmjenu iskustava i rano utvrđivanje prekograničnih i međusektorskih pitanja. U kasnijoj će fazi zauzeti i koordinirani pogled na pristupe za postupno ukidanje mjera. U te svrhe, ESRB namjerava uspostaviti kanal za povratne informacije kako bi se omogućila razmjena informacija između tijela koja podnose izvješća.
- (8) Ova preporuka ne stvara nove izvještajne zahtjeve za industriju financijskih usluga. ESRB bi se za pribavljanje informacija, trebao osloniti na izvještavanje nacionalnih makrobonitetnih tijela o informacijama koje su prikupljene u svrhu njihovog nacionalnog praćenja, a koja bi se pak oslanjala na izvještavanje nacionalnih fiskalnih tijela i vladinih agencija koje sudjeluju u donošenju takvih mjera. ESRB bi se također trebao osloniti na podatke koje su prikupile institucije članice, posebno Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje, Europska središnja banka i Jedinствени sanacijski odbor.
- (9) Ova Preporuka je bez utjecaja na ovlasti u području monetarne politike središnjih banaka u Uniji.
- (10) Preporuke ESRB-a objavljuju se nakon što su adresati obaviješteni i nakon što Opći odbor obavijesti Vijeće Europske unije o svojoj namjeri izdavanja preporuke te omogućiti Vijeću da reagira,

DONIO JE OVU PREPORUKU:

ODJELJAK 1.

PREPORUKE

Preporuka A - Nacionalno praćenje utjecaja na financijsku stabilnost mjera poduzetih radi zaštite realnog gospodarstva kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19

Nacionalnim makrobonitetnim tijelima se preporuča praćenje i procjena utjecaja na financijsku stabilnost mjera povezanih s bolešću COVID-19 koje su poduzele njihove države članice radi zaštite realnog gospodarstva, kao što su moratorij na dugove i sustavi državnih jamstava i druge mjere fiskalne prirode. U tu svrhu preporuča se da nacionalna makrobonitetna tijela prate značajke i primjenu ovih mjera, kao i moguće utjecaje na financijsku stabilnost koristeći ključne pokazatelje, poput sljedećih:

⁽⁴⁾ Vidjeti dopis od 14. svibnja 2020. koji je predsjednik ESRB-a uputio predsjedniku i članovima Vijeća za ekonomske i financijske poslove, dostupno na: https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/other/esrb.letter200514_ESRB_work_on_implications_to_protect_the_real_economy~e67a9f48ca.en.pdf

- (a) Značajke i primjena mjera: posebno opseg; vrste financijske potpore (poput moratorija na dugove, jamstava za zajmove, subvencioniranih zajmova ili udjela u kapitalu); korisnici i uvjeti za prihvatljivost; trajanje; i informacije o korištenju mjere (npr. opseg i broj primljenih i prihvaćenih zahtjeva).
- (b) Posljedice za financijsku stabilnost: posebno protok kredita realnom gospodarstvu; likvidnost, solventnost i zaduženost nefinancijskog sektora; i financijska stabilnost financijskih institucija, uključujući uočene i očekivane trendove neprihodonosnih zajmova i sposobnost ispunjavanja zahtjeva za likvidnošću i kapitalnih zahtjeva.

Preporuka B - Izvještavanje nacionalnih makrobonitetnih tijela ESRB-u

Nacionalnim makrobonitetnim tijelima preporučuje se da ESRB-u redovito dostavljaju informacije potrebne ESRB-u za praćenje i procjenu utjecaja nacionalnih mjera iz Preporuke A na financijsku stabilnost Unije. Ovo bi trebalo uključivati informacije potrebne za praćenje i procjenu prekograničnih i međusektorskih učinaka, koje su na raspolaganju nacionalnim makrobonitetnim tijelima putem postojećih aranžmana o izvještavanju s financijskim institucijama i sve dodatne informacije koje su dostupne od strane fiskalnih vlasti i drugih vladinih agencija koje sudjeluju u donošenju mjera.

ODJELJAK 2.

PROVEDBA

1. Definicije

Za potrebe ove Preporuke primjenjuje se sljedeća definicija:

- (a) „Nacionalno makrobonitetno tijelo” znači nacionalno tijelo s ciljevima, mehanizmima, zadaćama, ovlastima, instrumentima, zahtjevima za odgovornost i drugim značajkama iz Preporuke ESRB/2100/3 Europskog odbora za sistemske rizike ⁽⁵⁾ ili, kada takvo tijelo nije uspostavljeno, imenovano tijelo u skladu s glavom VII. poglavljem 4. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ ili članka 458 stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾.

2. Kriteriji za provedbu

1. Sljedeći kriteriji primjenjuju se na provedbu Preporuka A i B:

- (a) trebalo bi uzeti u razmatranje načelo proporcionalnosti, uzimajući u obzir cilj i sadržaj svake preporuke.

2. Sljedeći kriteriji primjenjuju se na provedbu Preporuke B:

- (a) Prvo izvješće treba dostaviti do 31. srpnja 2020.

3. Obrasci za izvještavanje

Kako bi osigurao koordinaciju izvješćivanja u skladu s Preporukom B, ESRB će do 30. lipnja 2020. objaviti relevantne obrasce.

⁽⁵⁾ Preporuka ESRB/2011/3 Europskog odbora za sistemske rizike od 22. prosinca 2011. o makrobonitetnim ovlaštenjima nacionalnih tijela (SL C 41, 14.2.2012., str. 1.).

⁽⁶⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

4. Vremenski raspored za praćenje

U skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1092/2010 adresati moraju obavijestiti Europski parlament, Vijeće, Komisiju i ESRB o radnjama poduzetim kao odgovor na ovu preporuku ili obrazložiti svako nepostupanje. Obavijesti se moraju poslati u skladu sa sljedećim vremenskim rasporedom.

1. Preporuka A

Do 31. srpnja 2020. od adresata se zahtijeva da Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i ESRB-u dostave obrazac iz Priloga o provedbi Preporuke A.

2. Preporuka B

Do 31. prosinca 2020. od adresata se zahtijeva da Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i ESRB-u dostave obrazac iz Priloga o provedbi Preporuke B.

5. Izmjene preporuke

Opći odbor će odlučiti kada je potrebno izmijeniti ovu Preporuku. Takve izmjene posebno uključuju trajanje nadzora i izvještavanje u Preporukama A i B.

6. Praćenje i procjena

- Opći odbor će procijeniti radnje i opravdanja o kojima adresati podnose izvješća i, prema potrebi, može utvrditi da se nije postupilo u skladu s ovom Preporukom i da adresat nije dao odgovarajuće obrazloženje za svoje nepostupanje.
- Metodologija utvrđena u Priručniku o procjeni usklađenosti s preporukama ESRB-a ⁽⁸⁾, u kojoj se opisuje postupak za procjenu usklađenosti s preporukama ESRB-a, neće se primjenjivati.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 27. svibnja 2020.

Voditelj Tajništva ESRB-a,
u ime Općeg odbora ESRB-a
Francesco MAZZAFERRO

⁽⁸⁾ Priručnik o procjeni usklađenosti s preporukama ESRB-a, travanj 2016., dostupno na https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/160502_handbook.en.pdf

Obavijest o radnjama poduzetima kao odgovor na preporuku**1. Podaci o adresatu**

Preporuka	
Zemlja adresata	
Institucija	
Ime i podaci za kontakt davatelja podataka	
Datum obavijesti	

2. Obavijest o radnjama

Preporuka	Jeste li usklađeni? (da/ne/nije primjenjivo)	Opis radnji poduzetih u cilju osiguranja usklađenosti	Obrazloženje za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost
Preporuka A			
Preporuka B			

3. Napomene

1. Ovaj se obrazac upotrebljava za komunikaciju propisanu člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1092/2010.
2. Svaki adresat trebao bi putem Tajništva ESRB-a podnijeti ispunjeni obrazac ESRB-u u elektroničkom obliku putem DARWIN-a u za to namijenjenu mapu ili e-poštom na adresu notifications@esrb.europa.eu. Tajništvo ESRB-a organizirat će prijenos komunikacija Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji na agregiranoj osnovi.
3. Očekuje se od adresata da će dostaviti sve relevantne informacije u vezi s provedbom preporuke i kriterijima za provedbu, uključujući informacije o sadržaju i vremenu poduzetih radnji.
4. Ako se adresat samo djelomično uskladi, trebao bi dostaviti cjelovito objašnjenje opsega neusklađenosti, kao i druge pojedinosti o djelomičnoj usklađenosti. U objašnjenju bi trebalo jasno navesti odgovarajuće dijelove preporuke s kojima adresati nisu usklađeni.